

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

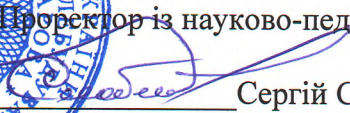
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ім. В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
(повна назва кафедри)



ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

 Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

HISTORY AND THEORY OF VISCHOI ENVIRONMENT IN UKRAINE

рівень вищої освіти _____ третій (освітньо-науковий) _____

тип дисципліни _____ нормативна _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та теорія вищої освіти в Україні» скерована на підготовку фахівців галузі знань А Освіта спеціальності А1 Освітні науки.

«18» вересня 2025 р. 20 с.

Розробник: Султанова Наталя Вікторівна, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, доктор педагогічних наук, доцент

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія та теорія вищої освіти в Україні» розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 2 від «18» вересня 2025 р.

Завідувач кафедри



Володимир Гладисhev

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія та теорія вищої освіти в Україні» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту

Протокол №1 від «14» жовтня 2025 р.

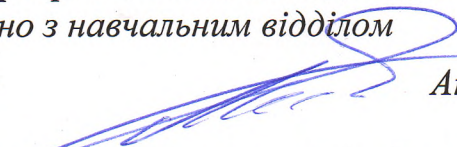
Голова



Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Історія та теорія вищої освіти в Україні» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу



Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія та теорія вищої освіти в Україні» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол №8 від «29» жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК



Сергій Слободян

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування.....</i>	<i>11</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю.....</i>	<i>11</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	<i>15</i>
<i>9. Засоби навчання....</i>	<i>15</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>16</i>

Анотація

Зміст дисципліни «Історія та теорія вищої освіти України» спрямований на забезпечення засвоєння студентами третього освітнього рівня (доктор філософії) наукових уявлень про основні закономірності, періоди і тенденції у розвитку вищої освіти на різних етапах суспільного поступу, особливості її еволюції в Україні; сформувати навички творчої реалізації позитивних надбань теорії та практики вітчизняної вищої школи у майбутній самостійній викладацькій діяльності. У процесі її вивчення розглядаються витoki становлення, закономірності та періоди у розвитку вищої школи України, обґрунтовується їхня детермінованість соціально-економічними, політичними та культурно-освітніми факторами. У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни здобувач наукового ступеня «доктор філософії» може критично оцінювати існуючі системи освіти, представлені в історико-педагогічному дискурсі; застосовувати перевірені часом наукові положення представників української педагогічної думки у наукових дослідженнях і викладацькій діяльності..

Ключові слова: вища освіта, історія вищої освіти, історико-педагогічні процеси, вища школа, методологія.

Abstract

The content of the discipline "History and Theory of Higher Education of Ukraine" is aimed at ensuring the assimilation of students of the third educational level (Doctor of Philosophy) scientific ideas about the basic patterns, periods and trends in higher education at different stages of social progress; to form skills of creative realization of positive achievements of the theory and practice of domestic higher school in the future independent teaching activity. In the process of its study the origins of formation, regularities and periods in the development of higher education in Ukraine are considered, their determinism is substantiated by socio- economic, political and cultural-educational factors. As a result of elaboration of the content of the discipline, the candidate of the degree of "Doctor of Philosophy" can critically evaluate the existing education systems presented in the historical and pedagogical discourse; to apply time- tested scientific provisions of the representatives of Ukrainian pedagogical thought in scientific research and teaching activities.

Keywords: higher education, history of higher education, historical and pedagogical processes, higher school, methodology.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань А Освіта	<i>Вибіркова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність А 1 Освітні науки	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекцій	
Індивідуальне науково- дослідне завдання –		15 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	10 год.
Загальна кількість годин – 120		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Ступінь III освітньо-науковий рівень підготовки докторів філософії	Самостійна робота	
		90 год.	100 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: усна	

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год: 30 год – аудиторні заняття, 90 год. – самостійна робота (30% / 70%)

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 120 год: 20 год – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота (25% / 75%)

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу: надати сучасні уявлення про виникнення та розвиток вищої освіти на різних етапах суспільного поступу, особливості її еволюції в Україні; сформувати навички творчої реалізації позитивних надбань теорії та практики вітчизняної вищої школи у майбутній самостійній викладацькій діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: навчальна дисципліна «Історія та теорія вищої освіти» передбачає наявність фундаментальних і системних знань із дисципліни «Класична педагогіка».

4. Завдання та очікувані результати навчання

Основні завдання курсу:

- сформувати цілісну систему знань про історико-педагогічні процеси, явища і факти, дотичні до розвитку вищої освіти;
- з'ясувати витоки становлення, закономірності та періоди у розвитку вищої школи, обґрунтувати їхню детермінованість соціально-економічними, політичними та культурно-освітніми факторами;
- виявити умови та шляхи розбудови національної системи освіти в Українській державі та її проблеми і на цій основі сприяти виробленню власної професійно-педагогічної позиції;
- допомогти студентам опанувати національні історико-педагогічні надбання у сфері вищої освіти, усвідомити роль закладів вищої освіти у сучасних євроінтеграційних процесах;
- сприяти активізації самостійної пошукової діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти різних рівнів акредитації, розвитку їхнього творчого потенціалу та формуванню професійного світогляду.

Навчальна дисципліна складається з 4-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН-2. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН-4. Глибоко розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері педагогічної освіти і науки та у викладацькій практиці.

ПРН-5. Знати трансформаційні зміни та сучасний стан розвитку педагогічної освіти в регіоні, Україні та за її межами.

ПРН-6. Усвідомлювати та пояснювати закономірності і принципи вищої освіти, встановлювати зв'язки між ними, розкривати особливості їх

реалізації у галузі педагогічної освіти і науки.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувач вищої освіти оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

II. Фахові:

ФК-1. Володіння знаннями в галузі освіти, зокрема про основні концепції, методики, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему педагогічної освіти і науки, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК-2. Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку сучасної педагогічної освіти і науки, аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави. Публічно представляти результати своїх наукових пошуків та захищати результати дисертаційного дослідження.

ФК-4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію вітчизняної та зарубіжної освіти, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи її розвитку.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. *Витоки і розвиток вищої освіти України*

Тема 1. Зародження й особливості функціонування високого шкільництва в епоху українського Відродження

Передумови формування та зміст навчання і виховання у перших школах підвищеного типу Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Єзуїтське шкільництво на західноукраїнських землях.

Братські школи в Україні як перші українські середні школи. Острозький колегіум – перша вища школа гуманістичного типу в Україні (організація, зміст навчальної та наукової діяльності, сучасні реалії).

Місце і роль Києво-Могилянської академії у розвитку національної культури й освіти; наукова діяльність визначних випускників і викладачів КМА.

Тема 2. Специфіка розвитку вищої освіти на українських землях наприкінці XVIII – на початку XX ст.

Провідні тенденції у розвитку шкільництва на українських землях кінця XVIII – початку XIX ст. Освітня політика російського й австрійського

урядів у галузі високої освіти на межі XVIII – XIX ст.

Організація та зміст навчально-виховного процесу у перших університетах України (Львівський, Харківський). Розвиток вищої освіти в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. Найвідоміші організатори та випускники університетів України цього періоду.

Практика організації високого шкільництва в УНР.

Тема 3. Особливості розвитку теорії та практики вищої освіти в УРСР

Сутність освітньої політики більшовицької, шляхетсько-польської, румунської та чеської влад у галузі вищої освіти в 1920-х – 1930-х рр. Основні напрями та зміст науково-дослідницької діяльності у різних типах вищих шкіл України цього періоду.

Особливості розвитку вищої школи в УРСР у другій половині XX ст. Формування мережі державних ВНЗ на західноукраїнських землях. Становлення і розвиток закладів вищої освіти на Прикарпатті. Історія вищої освіти в Україні радянського періоду в науковому доробку сучасних учених.

Кредит 2. Сучасні реалії вищої освіти України

Тема 4. Вища освіта в незалежній Україні у контексті сучасних євроінтеграційних процесів

Законодавчо-нормативна база функціонування системи вищої освіти в Україні у 1990-х – на початку 2000-х рр. та відображення її положень у практичній діяльності закладів вищої освіти. Основні проблеми української вищої освіти початку державної незалежності.

Світові тенденції у розвитку вищої освіти та особливості їх імплементації в організаційній, навчальній і науковій діяльності ВНЗ України після приєднання до Болонського процесу.

Закон України «Про вищу освіту» про мету, завдання, зміст сучасної вищої освіти та шляхи їх реалізації. Проблеми якості й ефективності вищої освіти в Україні.

Концептуальні засади виховання студентської молоді.

Тема 5. Вищі українські студії за межами України

Чинники формування українського високого шкільництва за межами України. Становлення українських вищих навчальних закладів на теренах Європи у міжвоєнний період.

Український високий педагогічний інститут ім. М. Драгоманова у Празі як перший за межами України ВНЗ із підготовки українських вчителів.

Український вільний університет у Мюнхені: історія виникнення, зміст навчально-виховної діяльності, видатні викладачі та випускники.

Українознавчі студії у державах позаєвропейського освітнього простору другої половини XX ст.

Сучасний стан українського високого шкільництва за межами України: проблеми, тенденції розвитку.

Кредит 3. Теорія вищої освіти

Тема 6. Методологічні основи педагогіки вищої школи

Сутність поняття методології. Предмет і структура методології педагогіки вищої школи. Основні підходи у педагогічних дослідженнях.

Методологічні принципи педагогіки вищої школи. Поняття методу науково-педагогічного дослідження. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження. Методи кількісної обробки результатів дослідження.

Кредит 4. Розвиток педагогічної освіти в сучасній Україні

Тема 7. Розвиток вищої освіти в сучасній Україні

Становлення вищої освіти на Миколаївщині. Становлення та шлях розвитку вищої освіти у Національному університеті імені В.О.Сухомлинського та НУК імені адмірала Макарова. Стан та перспективи розвитку вищої педагогічної освіти на Миколаївщині та в Україні загалом.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усь ого	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	л а б	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Кредит 1. Витоки і розвиток вищої освіти України										
Тема 1. Зародження й особливості функціонування високого шкільництва в епоху киево-руської державності та українського Відродження	14	2	2		10	14	2	2		10
Тема 2. Специфіка розвитку вищої освіти на українських землях наприкінці XVIII – на початку XX ст	16	2	2		12	16	2	2		12
Разом за кредитом 1	30	4	4		22	30	4	4		22
Кредит 2. Сучасні реалії вищої освіти України										
Тема 3. Особливості практики вищої освіти в УРСР	14	2	2		10	30	2	2		26
Тема 4. Вища освіта в незалежній Україні у контексті сучасних євроінтеграційних процесів	16	2	2		12					
Разом за кредитом 2	30	4	4		22	30	24	2		26
Кредит 3. Теорія вищої освіти										
Тема 5. Вищі українські студії за межами України	14	2	2		10	30	2	2		26
Тема 6. Методологічні основи педагогіки вищої школи	16	2	2		12					
Разом за кредитом 3	30	4	4		22	30	2	2		26
Кредит 3. Розвиток педагогічної освіти в сучасній Україні										
Тема 7. Розвиток вищої	3024	3	3		24	30	2	2		26

освіти в сучасній Україні										
Разом за кредитом 4	30					30	2	2		26
Разом	120	15	15		90	120	10	10		100

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:
 підготовка до практичних занять – **2 год. / 1 заняття**;
 виконання проєктних завдань – **3–5 год. / 1 проєкт**;
 підготовка до тестового контролю – **3–4 год. / 1 тест**;
 підготовка до підсумкового контролю – **15 год. / 1 захід**
 підготовка до колоквиуму – **15 год. / 1 захід**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	20	25
2	Виконання проєктних завдань*	30	35
3	Підготовка до тестового контролю	20	25
4	Підготовка до підсумкового контролю	20	35
5	Підготовка до колоквиуму з письмовою роботою	20	27
	<i>Разом</i>	90	122

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

на лекційних заняттях:

лекція;

пояснення;

дискусія;

диспут

ілюстрування;

демонстрація;

відеометод;

майстер-клас

на практичних заняттях

практична робота;

фронтальне опитування;

частково-пошуковий метод;

спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

усні відповіді;

тестові роботи;
проектні (самостійні) роботи;
реферат;
контрольна робота;
колоквіум.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, проект, реферат або колоквіум) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проектних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквіуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Основне завдання цього виду діяльності: Підготовка індивідуального завдання та його захист шляхом співбесіди забезпечить не лише поглиблення та деталізацію теоретичних знань, отриманих студентами на лекційних та практичних заняттях та в процесі їх самостійної роботи, але й прищеплення практичних умінь та навичок робити обґрунтовані висновки.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- повнота виконання завдання;
- обґрунтованість висновків;
- використання статистичної інформації та довідкової літератури;
- наявність конкретних пропозицій;
- якість оформлення;
- вміння захищати результати проведеного дослідження.

Науково-дослідним завданням до навчальної дисципліни є написання тез, реферату на одну з тем дисципліни або складання рекомендацій для майбутніх фахівців задля сприяння формуванню гендерної толерантності.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, проєкт, реферат або колоквиум) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквиуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали).</i>

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.

3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.
1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 15–13	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру,

ЗФН 39–30	правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.	
ДФН 12–10 ЗФН 29–20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.	
ДФН 9–7 ЗФН 19–10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.	
ДФН 6–4 ЗФН 9–6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.	
ДФН 3–1 ЗФН 5–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.	
0	Робота не виконувалася.	
	Максимальна оцінка здобувача за цей компонент програми 15 балів	
Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х3 бали = 45 балів	7х5 бали = 35 балів
Самостійна (12роектна) робота	3х5 балів = 15 балів	4х5 балів = 20 балів
Контрольна (письмова) робота та/або тестування	1х20 балів = 20 балів	1х20 балів = 20 балів
Написання й публікація тез	1х20 балів = 20 балів	1х25 балів = 20 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка “відмінно”/ А – виставляється, якщо здобувач вищої освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка “добре”/ В, С – виставляється, якщо здобувач вищої освіти показав достатній рівень знання курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка “задовільно”/ D, E – виставляється, якщо здобувач вищої освіти в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує

із деякими упущеннями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка “незадовільно”/ FX, F – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Оцінка “зараховано” – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання матеріалу навчальної дисципліни; вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на поставлені запитання; допускає неточності у розкритті окремих теоретичних положень, норм та визначень.

Оцінка “не зараховано” – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі знання або повну неготовність щодо вивчення ним матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних термінів та визначень; викладає матеріал непослідовно, нелогічно, фрагментарно, неточно, стисло; відсутня переконливість у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS /За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	Екзамен	залік
90 – 100	A/Відмінно	A,B,C,D,E/Зараховано
82-89	B/Добре	
74-81	C/Добре	
64-73	D/Задовільно	
60-63	E/Задовільно	
35-59	FX/Незадовільно	FX/Не зараховано
	з можливістю повторного складання	
0-34	F/Незадовільно	F/Не зараховано
	з обов'язковим повторним курсом	

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи, рекламні та політичні відеоролики тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників

Рекомендована література **Базова література**

1. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с.
2. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи: підручник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Гладуш В.А., Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Д., 2014. 416 с.
4. Завгородня Т. К. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник / Т. К. Завгородня, І. В. Стражнікова. - ІваноФранківськ, 2021. - 120 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» (2014)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>
6. Ільченко А.М., Шейко С.В. Вища освіта і Болонський процес: навч.-метод. посібник. Полтава, 2014. 316 с.
7. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. - 356 с.
8. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. Електронні дані. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с .
9. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. Види педагогічних технологій : Електронний ресурс : [режим доступу] : http://pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy
10. Сірополко С. Історія освіти в Україні. Київ: Наукова думка, 2001. 912 с
11. Сисоєва С.О., Соколова І.В. Теорія і практика вищої освіти: навч. посібник, 2016. 338 с.
12. Теорія та практика наукової освіти Малої академії наук України : методичний посібник / О.А. Ковальова, М.М. Міленіна, О.В. Дубініна, Т.І. Бурлаєнко, О.М.Ісаченко. Київ. Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022.

риков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Х., 2017. 294 с.

Допоміжна література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 1998. 560 с.

2. Бриштан В. Т. Світова та вітчизняна вища школа: історико-культурологічний аспект : навч. посіб. Дніпропетровськ : РВА «Дніпро»-ВАЛ, 2006. 140 с.

3. Васюк О. В. Сопівник І. В. Історія української педагогіки і освіти : навч. посіб.- хрестоматія. Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2015. 644 с.

4. Вища освіта в Україні : навч. посіб / за ред. В. Г. Кременя, С. М. Ніколаєнка. К. : Знання, 2005. 327 с.

5. Вища освіта і Болонський процес: підручник / Г. Ф Пономарьова та ін. Х. : ХГПА, 2011. 304 с.

6. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В. Г. Кременя. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2004. 384 с.

7. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник. К. : Центр навч. літ., 2006. 384 с.

8. Задорожна Л.В., Курок О.І., Мосіяшенко В.А. Історія педагогіки України в особах. Київ: Університетська книга, 2015. 266 с.

9. Зайченко І. В. Історія педагогіки : навч. посіб. Київ: Слово, 2008. Т. 2. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. 1032 с.

10. Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. К. : НТУУ «КПІ», 2006. 544 с.

11. Короткий словник актуальних педагогічних термінів/упоряд. Флегонтова Н. М. Київ: КНУТД, 2013. 55 с.

12. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. Тернопіль, 1994. 360 с.

13. Кузьмінський А І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К., 2011. 486 с.

14. Луговий В. Педагогічна освіта в Україні. К., 1994.

15. Лузан П. Г. , Васюк О.В. Історія педагогіки та освіти в Україні : навч. посіб. К. : ДАККІМ, 2010. 296 с.

16. Любар О. О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. К. : Знання, 2003. 450 с.

17. Майборода В. К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки (1917–1985 рр.) / за ред. В. І. Лугового. К. : Либідь, 1992. 196 с.

18. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : Кондор, 2011.

Інформаційні ресурси

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: підручник. Київ, 1998. 558с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/768943/mod_resource/content/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua>.
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: Нац. стандарт України. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
4. МОН України URL: <https://mon.gov.ua>.
5. Нагачевська З. І. Історія вищої освіти: навчально-методичний комплекс для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 8.18010021 – педагогіка вищої школи / З. І. Нагачевська, О. В. Джус. – Івано-Франківськ : НАІР, 2016. – 54 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5956/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%97.%2C%20%D0%94%D0%B6%D1%83%D1%81%20%D0%9E.%20%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>
6. Наукова періодика України. URL: <http://journals.uran.ua/>
7. Наукові фахові видання України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovividannya>.
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: 54 <https://nbuv.gov.ua>.
9. Положення про дипломну роботу (дипломний проект). URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>.
10. Приклади оформлення літературних джерел згідно ДСТУ 8302:2015. URL: <http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/nauka/gost/spisok-DSTU.pdf>
11. Про авторське право і суміжні права: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
12. Про вищу освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>.
13. Про захист персональних даних: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>.
14. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
15. Про освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
16. Профілі науковців. URL: <https://www.academia.edu/>

<https://publons.com> <https://orcid.org>. <https://scholar.google.com.ua>.
<https://www.researchgate.net/> <https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri>.
17. Реєстр наукових фахових видань України. URL:
<http://resources.ukrintei.ua/refer/search>